

Bryssel den 10 juni 2022
(OR. fr)

9894/22

**Interinstitutionellt ärende:
2021/0426(COD)**

**ENER 281
ENV 576
TRANS 357
ECOFIN 584
RECH 359
CODEC 853
IA 89**

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Komm. dok. nr:	15088/21 + ADD 1
Ärende:	Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV om byggnaders energiprestanda (omarbetning) – Lägesrapport

I. INLEDNING

1. Kommissionen lade den 15 december 2021 fram ett förslag till översyn av direktivet om byggnaders energiprestanda. Förslaget är en del av kommissionens arbetsprogram för 55 %-paketet och kompletterar de övriga delarna i det paket som föreslogs i juli 2021 genom att fastställa visionen om ett byggnadsbestånd med nollutsläpp senast 2050, och det är en viktig del av initiativet ”renoveringsvåg” för byggsektorn som offentliggjordes i oktober 2020. Dessutom offentliggjorde kommissionen planen REPowerEU den 18 maj 2022.

2. Detta direktiv är ett viktigt lagstiftningsinstrument för att uppnå de mål för minskade koldioxidutsläpp som fastställts för 2030 och 2050. Förslaget är särskilt viktigt eftersom byggnader på unionsnivå står för 40 % av den energi som används och 36 % av de energirelaterade direkta och indirekta växthusgasutsläppen. Det är därför en av de hävstänger som behövs för att genomföra renoveringsvågen genom konkreta reglerings-, finansierings- och bemyndigandeåtgärder som syftar till att åtminstone fördubbla den årliga energirenoveringstakten för byggnader fram till 2030 och uppmuntra totalrenoveringar. Denna översyn bör också bidra till genomförandet av ett nytt europeiskt Bauhaus och till koldioxidneutraliteten på byggområdet.
3. En av de viktigaste nyheterna i översynen är införandet av minimistandarder för energiprestanda för att få fart på den nödvändiga omvandlingen av sektorn, i synnerhet för byggnader med sämst prestanda.
4. Europaparlamentets granskning av förslaget har anförtrotts utskottet för industrifrågor, forskning och energi (föredragande är Ciarán CUFFE, IE, Gruppen De Gröna). Den 15 december 2021 antog Europaparlamentet på eget initiativ en resolution om genomförandet av direktivet om byggnaders energiprestanda. Detta sammanföll med offentliggörandet av kommissionens lagstiftningsförslag.
5. Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande om detta förslag antogs den 23 mars 2022. Regionkommitténs yttrande väntas i slutet av juni.
6. I denna rapport presenteras läget och de viktigaste frågor som diskuterats i rådets förberedande organ. Coreper och rådet (transport, telekommunikation och energi) uppmanas att notera denna lägesrapport.

II. LÄGESRAPPORT

7. Arbetsgruppen för energi behandlade förslaget till direktiv noggrant från och med januari 2022. Konsekvensbedömningen och texten lades fram och diskuterades den 25 januari respektive den 10 februari 2022. Tre arbetsgruppsmöten, den 3 och 10 mars samt den 7 april, krävdes därefter för att granska samtliga artiklar i kommissionens förslag.
8. I samband med dessa arbetsgruppsmöten uttryckte delegationerna sina synpunkter om alla artiklar, särskilt om nollutsläppsbyggnader och deras koppling till tillgång till förnybar energi, om minimistandarder för energiprestanda och deras koppling till kostnadsoptimala nivåer och äganderätt samt om energicertifikat, särskilt när det gäller definitionen av klasser och deras harmonisering mellan medlemsstaterna.
9. Efter dessa diskussioner delgav ordförandeskapet den 3 maj 2022 medlemsstaterna en första reviderad version. Den första översynen diskuterades vid tre arbetsgruppsmöten den 12, 17 och 19 maj.
10. Alla granskningsreservationer har inte återkallats av medlemsstaterna. Effekterna av de föreslagna åtgärderna, liksom kopplingarna till de andra förslagen i 55 % -paketet, undersöks fortfarande av vissa medlemsstater.

A. Allmänna synpunkter

11. I allmänhet uttryckte medlemsstaterna fortsatt stöd för politiska åtgärder för byggnaders energiprestanda och enades om deras många fördelar och den avgörande roll de bör spela när det gäller att fasa ut fossila bränslen i den europeiska ekonomin och uppnå den höjda klimatambitionen senast 2030 och koldioxidneutralitet senast 2050. Samtidigt ifrågasatte många delegationer förslaget övergripande ambitionsnivå, betonade behovet av viss flexibilitet för att genomföra de mest kostnadseffektiva politiska åtgärderna och framhöll de nationella särdragens betydelse i detta avseende. Delegationerna ställde sig bakom målen men förespråkade samtidigt också att den administrativa bördan ska begränsas till ett strikt minimum.
12. Ur ordförandeskapets synvinkel framkom ett antal nyckelfrågor vid diskussionerna i arbetsgruppen enligt följande avsnitt. Dessa aspekter påverkar inte särskilda frågor av intresse som tas upp av delegationerna, eller diskussionerna på arbetsgruppsnivå.

B. Huvudfrågor

Nollutsläppsbyggnader (artiklarna 2.2.7 och 9a (första reviderade versionen) och bilaga III)

13. Många medlemsstater beklagade att begreppet nollutsläppsbyggnader inte tar hänsyn till förnybar energi som finns i nationella nät eller produceras i närheten, och vissa nämnde behovet av teknikneutralitet. Bilaga III, som innehåller ett tröskelvärde för energianvändning som fastställts av kommissionen och differentierats per klimatzon för nollutsläppsbyggnader, förkastades av ett betydande antal medlemsstater, liksom uppdateringen av den bilagan genom en delegerad akt. Vissa medlemsstater begärde att den planerade tidsplanen skulle förlängas. Några medlemsstater begärde klargöranden om utarbetandet av indikatorn för den globala uppvärmningspotentialen för byggnader.

14. Ordförandeskapet tog hänsyn till dessa synpunkter och gjorde betydande ändringar av begreppet nollutsläppsbyggnad i den första reviderade versionen. Ordförandeskapet har ändrat definitionen av detta begrepp genom att definiera nollutsläppsbyggnader som byggnader som använder mycket lite energi, inte släpper ut växthusgaser lokalt till följd av fossila bränslen och ger upphov till mycket låga driftsrelaterade växthusgasutsläpp. Ordförandeskapet återinförde artikel 9a om införande av vissa krav på energianvändning och utsläpp av växthusgaser i dessa byggnader. Den formulering som ordförandeskapet föreslår skulle ge medlemsstaterna i uppgift att fastställa högsta tröskelvärden för energianvändningen i byggnader som omfattas av kraven för nollutsläppsbyggnader. Den tabell över tröskelvärden för energianvändning per region som kommissionen föreslår i bilaga III stryks alltså och ersätts med en beräkning av ett nationellt tröskelvärde med hjälp av den ”kostnadsoptimala” metoden. Ett tröskelvärde för utsläpp av växthusgaser har införts, vilket gör det möjligt att beakta utsläpp i samband med byggnadens energianvändning vid användning och drift. I ordförandeskapets förslag föreskrivs att de högsta tröskelvärdena för energianvändning och utsläpp av växthusgaser ska anges i de nationella renoveringsplanerna.

Energianvändningen skulle i första hand täckas genom användning av förnybar energi på plats från effektiva system för fjärrvärme och fjärrkyla eller energisamhällen, förutsatt att detta är tekniskt och ekonomiskt genomförbart.

15. Ordförandeskapets förslag välkomnades av alla medlemsstater och den stora majoriteten välkomnade den flexibilitet som införts, medan vissa andra uttryckte reservationer mot friheten att fastställa de olika tröskelvärdena och de begränsade kraven på användningen av förnybar energi. Medlemsstaterna är dock fortfarande oeniga om huruvida det är lämpligt att ta hänsyn till förnybar energi som härrör från nationella nät eller produceras i närheten. Kommissionen välkomnade ordförandeskapets förslag, särskilt införandet av kostnadsoptimala nivåer och bibehållandet av förbudet mot utsläpp av växthusgaser på plats på grund av användning av fossila bränslen.

Minimistandarder för energiprestanda (artikel 9)

16. Ett stort antal medlemsstater efterlyste mer flexibilitet och teknisk och ekonomisk synlighet, även om ett fåtal medlemsstater välkomnade åtgärden. Det angavs att åtgärden skulle vara svår att genomföra, medföra alltför höga kostnader jämfört med vinsterna och medföra svårigheter när det gäller äganderätten i vissa medlemsstater. Dessa medlemsstater begärde därför att undantagen från tillämpningen av åtgärden skulle utvidgas eller att tillämpningsområdet för byggnader skulle begränsas till att endast omfatta byggnader som är föremål för en transaktion (försäljning eller uthyrning). Medlemsstaterna uttryckte också oro över tillämpningen av sanktioner mot ägare av fastigheter och delar av fastigheter som inte uppfyller minimistandarderna för energiprestanda. Vissa delegationer efterlyste genomförandet av en alternativ åtgärd baserad på en likvärdig energibesparingsmekanism, medan andra efterlyste en förlängning av tidsfristerna. I mindre utsträckning begärdes att nivåerna skulle fastställas av medlemsstaterna själva, direkt i de nationella renoveringsplanerna. På dessa punkter erinrade kommissionen om att det var viktigare än någonsin att påskynda renoveringstakten och att det var nödvändigt att fokusera på de byggnader som använder mest energi, där energibesparingar är lättast att åstadkomma. Kommissionen erinrade också om åtgärdens sociala dimension, eftersom den kommer att minska energianvändningen för sårbara hushåll.

17. Som svar på medlemsstaternas begäran om flexibilitet skulle ett av de möjliga alternativen kunna vara att ändra minimistandarderna för energiprestanda så att de motsvarar tröskelvärden för byggnaders energianvändning som inte får överskridas efter vissa datum, snarare än en energicertifikatklass. Fastställandet av dessa tröskelvärden skulle kunna överlåtas åt medlemsstaterna, med begränsningen att de ska göra det möjligt att rikta in sig på en viss procentandel av det byggnadsbestånd som ska renoveras, i enlighet med direktivet. Detta skulle upprätthålla en hög ambitionsnivå, som anges genom de procentsatser som ska fastställas i direktivet, samtidigt som medlemsstaterna ges större flexibilitet att införa de tekniska åtgärderna för att uppnå detta.

Energicertifikat (artiklarna 16–18)

18. Många medlemsstater motsatte sig en den föreskrivna fördelningen när det gäller klasser av energicertifikat, som ofta är oförenlig med nationella system. Vissa ifrågasatte definitionen av klass G, som bör motsvara de 15 % av byggnaderna med sämst prestanda i det nationella beståndet. Vissa delegationer kritiserade förkortandet av giltighetstiden för energicertifikaten för de lägre klasserna. Vissa medlemsstater uttryckte oro över utvecklingen av kostnaderna för energicertifikat. Andra uttryckte oro över möjligheten till systematiska besök på plats för att upprätta sådana certifikat.

19. Till följd av dessa synpunkter återställde ordförandeskapet i den första reviderade versionen certifikatens giltighetstid till tio år. Dessutom infördes en övergångsperiod på tre år för gamla certifikat. Medlemsstaterna ansåg att denna period var alltför begränsad. Den obligatoriska fördelningen av energicertifikaten i klasser har inte ändrats. Man skulle dock ha kunnat tänka sig att slopa kraven för utformningen av skalan för energicertifikatsklasser och att bevara medlemsstaternas frihet att fastställa tröskelvärden för de olika klasserna, eftersom renoveringsmål skulle kunna införas oberoende av dessa klasser. Vissa medlemsstater uttryckte behovet av att kunna inkludera det renoveringspass som föreskrivs i artikel 10 i energicertifikatet.

Nationella renoveringsplaner (artikel 3)

20. En majoritet av medlemsstaterna uttryckte sitt stöd för denna artikel. Ett stort antal medlemsstater begärde dock en bättre anpassning till förordningen om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder, särskilt i syfte att minska den administrativa bördan i samband med framställningen av de obligatoriska uppgifter som anges i bilaga II. Endast ett fåtal medlemsstater begärde att få återgå till de tidigare långsiktiga renoveringsstrategierna.
21. Till följd av denna återkoppling ändrade ordförandeskapet kommissionens förslag i syfte att förenkla utarbetandet av renoveringsplanen utan att försvaga den och samtidigt maximera synergierna med de integrerade nationella energi- och klimatplanerna. Medlemsstaterna ställde sig bakom ändringarna. Några medlemsstater upprepade dock sin oro för en övergång till en ny metod för övervakning av byggnadsbeståndet.

Hållbar mobilitet (artikel 12)

22. Medlemsstaterna stödde i allmänhet de nya bestämmelserna, men efterlyste större flexibilitet på grund av kostnaderna eller en för snabb utvecklingstakt. Anpassningen av kraven för befintliga byggnader, eller för byggnader som hittills undantagits, nämndes ofta. Dessutom motsatte sig vissa medlemsstater bestämmelsen om att frångå kravet på ägarens samtycke till att installera laddningsstationer.
23. Den första reviderade version som ordförandeskapet delade gjorde det möjligt att införa en åtgärd för att anpassa bestämmelserna till elcyklar och lastcyklar och att inte längre knyta antalet platser för cyklar till platser för bilar. Dessa förslag fick stöd av majoriteten av medlemsstaterna. Denna första reviderade version innehåller också ändringar av antalet cykelplatser och det undantag som är möjligt för dessa anläggningar och när det gäller förinstallerad kabeldragning vid parkeringsplatser.
24. Trots dessa förändringar har medlemsstaterna uttryckt ytterligare behov av flexibilitet, särskilt genom att begära att kraven ska kunna anpassas till regionerna. Vissa medlemsstater har ifrågasatt hyresgästers möjlighet att installera laddningsstationer utan ägarens samtycke.

Indikator för byggnaders smarta beredskap (artikel 13 och bilaga IV)

25. Flera medlemsstater var positiva till att stryka utkastet till delegerad akt som skulle göra indikatorn obligatorisk för byggnader som inte är bostäder. Medlemsstaterna erinrade om införandet av en testfas som inte skulle vara förenlig med den tidsplan som kommissionen föreslagit.
26. Som svar på dessa synpunkter föreslog ordförandeskapet i den första reviderade versionen att antagandet av den delegerade akten skulle villkoras av ett positivt resultat av testfasen av indikatorn för byggnaders smarta beredskap. Detta förslag mottogs i allmänhet väl.

Finansiering av system som drivs med fossila bränslen (artikel 15)

27. Som svar på önskemål från medlemsstaterna som erinrar om den rådande globala situationen och på grundval av slutsatserna från Europeiska rådets möte den 24–25 mars 2022, som inbegriper målet att så snart som möjligt gradvis minska importberoendet av rysk gas, olja och kol, har ordförandeskapet tidigare lagt det datum från vilket det skulle vara förbjudet att tillhandahålla offentlig finansiering för installation av energisystem för fossila bränslen.
28. En stor majoritet av medlemsstaterna, liksom kommissionen, välkomnade detta tidigare läggande, även om det fortfarande finns visst motstånd.

Ytterligare synpunkter

29. Medlemsstaterna har begärt många anpassningar av artikel 2, som innehåller definitioner av termer som används i direktivet. Till följd av dessa önskemål anpassar den första reviderade version som föreslagits av ordförandeskapet vissa definitioner till direktiven om energieffektivitet och förnybar energi, som båda för närvarande håller på att ses över.
30. Medlemsstaterna uttryckte sin oro över artiklarna 14 och 19 när det gäller uppgifter som skulle vara obligatoriska att dela. Kommissionen angav att den inte förutsåg att konfidentiella uppgifter och uppgifter vars spridning skulle utgöra en risk för den nationella säkerheten skulle delas.
31. Några medlemsstater begärde att tidsfristen i artikel 32 för införlivande ska vara två år för att begränsa den administrativa bördan.